

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΤΑΞΗ

Αθήνα, 11/04/2019

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Οι Βουλευτές της Δημοκρατικής Συμπαράταξης, κ.κ. Κωνσταντίνος Μπαργιώτας (Λάρισας), Γιάννης Μανιάτης (Αργολίδας), Μιχάλης Τζελέπης (Σερρών) καταθέτουν ως αναφορά το ενημερωτικό σημείωμα της Επιτροπής Πρωτοβουλίας για τα Υδατικά Θεσσαλίας και τα έργα Άνω Αχελώου με θέμα τα εγκαταλειμμένα έργα Άνω Αχελώου.

Οι καταθέτοντες βουλευτές

Κωνσταντίνος Μπαργιώτας
Γιάννης Μανιάτης
Μιχάλης Τζελέπης

Επιτροπή Πρωτοβουλίας για τα
Υδατικά Θεσσαλίας και τα έργα Άνω Αχελώου

Ενημερωτικό σημείωμα για τα εγκαταλειμμένα έργα Άνω Αχελώου

Επί του Άνω Αχελώου, πλην του ΥΗΕ Μεσοχώρας, υπάρχουν άλλα δύο ημιτελή τεχνικά έργα, που όλα μαζί, στις αρχές της δεκαετίας του 1980, αποτέλεσαν το πλέγμα των έργων με το τίτλο «Εκτροπή Αχελώου». Πρόκειται για το φράγμα στη Συκιά (ανάντη του δρόμου Καρδίτσας – Άρτας) και την σήραγγα μεταφοράς προς Μουζάκι, μήκους 18 χιλιομέτρων (πλήρως διανοιγμένη).

Το ποσοστό εκτέλεσης του φυσικού αντικειμένου στα δύο αυτά έργα ανέρχεται στο 65% και 85% αντιστοίχως.

Τα έργα αυτά εγκαταλείφθηκαν ουσιαστικά από το 2009, όταν μία απόφαση του ΣΤΕ (αριθμ. 3059) επέβαλλε την διακοπή των εργασιών. Όμως τον Ιανουάριο του 2014 το ΣΤΕ εξέδωσε την υπ' αριθμ. 26 απόφασή του (είχε προηγηθεί και σχετική απάντηση επί ερωτημάτων από το ΔΕΕ), με την οποία καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την επανεκκίνηση των διαδικασιών ολοκλήρωσης των έργων Άνω Αχελώου (σημείωση : η ίδια απόφαση που επέτρεψε και στην ΔΕΗ να επιτύχει την αδειοδότηση της Μεσοχώρας).

Όμως ο κύριος των έργων αυτών, δηλαδή το υπουργείο Υποδομών, επί τέσσερα ολόκληρα χρόνια δεν έπραξε το παραμικρό για το θέμα και επιπλέον διέκοψε την εκπόνηση των αναγκαίων μελετών που το Υπουργείο από το 2014 είχε δρομολογήσει (μετά την έκδοση της απόφασης του ΣΤΕ) σε σχετική ερώτηση στη Βουλή, η απάντηση του Υπουργείου ήταν ότι η διαδικασία αδειοδότησης και ολοκλήρωσης των έργων θα συνεχιστεί. Το τελευταίο διάστημα, μετά από πιέσεις λόγω των καταρρεύσεων που παρουσιάστηκαν στα έργα, η κυβέρνηση υποχρεώθηκε να αποφασίσει την διάθεση ενός ποσού μέσω ΣΑΕ (15 εκατομμυρίων ευρώ) ώστε, έστω με μπαλώματα, να αντιμετωπίσει τους κινδύνους που εγκυμονούν. Για την ώρα δεν υπάρχουν εργασίες.

Ας σημειωθεί ότι για τα δύο αυτά έργα επενδύθηκαν (κατ' εκτίμηση) 500 εκατ. ευρώ (τρέχουσες τιμές) και απομένουν για την ολοκλήρωσή τους (έργα Π.Μ – χωρίς ΗΜ υδροηλεκτρικών) περίπου 250 εκατ. ευρώ. Οι σημερινές συνθήκες από τις δεκαετίες του 80 – 90 στο Υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας έχουν μεταβληθεί δραματικά και συνεπώς μεταβλήθηκαν και οι επιλογές αξιοποίησης των έργων αυτών.

Συγκεκριμένα :

- Οι αρδευόμενες εκτάσεις στην Θεσσαλία από την δεκαετία 1980 έχουν διπλασιαστεί και στο διάστημα αυτό δημιουργήθηκαν τεράστια ελλείματα στο υδατικό ισοζύγιο. Ειδικά στα υπόγεια νερά σύμφωνα με το Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας (2014) το συνολικό συσσωρευμένο έλλειμα ανέρχεται σε τρία δισεκατομμύρια κ.μ. νερού !! Συνεπώς, εκτός από την κάλυψη των τρεχουσών υδατικών αναγκών, η Θεσσαλία χρειάζεται και ένα παράλληλο πρόγραμμα τροφοδοσίας υδάτων για τεχνητό εμπλουτισμό και «επιστροφή των δανεικών», κάτι που είναι αδύνατον να καλυφθεί από τα διαθέσιμα στην ΛΑΠ Πηνειού. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει σύντομα να υπακατασταθεί η χρήση των υπόγειων νερών με νερά από την Συκιά που θα μπορούν μέσω της σήραγγας να μεταφέρονται σε διάφορες περιοχές με προβληματικούς – εξαντλημένους υπόγειους υδροφορείς.
- Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Οδηγίας 60/2000 της ΕΕ (και όχι μόνο) είναι αναγκαία η εξασφάλιση ποσοτήτων νερού, σε κάθε υδατικό διαμέρισμα, ως «αποθεματικό» για περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών (ξηρασία, λειψυδρία, φαινόμενα που θα εμφανίζονται όλο και συχνότερα λόγω της κλιματικής αλλαγής). Η Συκιά και η σήραγγα μεταφοράς αποτελούν ένα ιδανικό σύστημα υποδομών για το θέμα αυτό.

Με βάση τα παραπάνω θεωρούμε ως άκρως επείγουσα και επιβεβλημένη την ολοκλήρωση των έργων Συκιάς – σήραγγας μεταφοράς. Σε ότι αφορά στην υδροηλεκτρική ενέργεια, πέραν της παραγωγής προς τον ρου του Αχελώου, προτείνουμε και την υδροηλεκτρική αξιοποίηση στο άκρο της σήραγγας μεταφοράς (Μουζάκι), με την κατασκευή έργου άντλησης – ταμίευσης, ένα έργο ιδιαίτερα αποδοτικό και ταυτόχρονα οικολογικής αξίας, εφόσον δεν «χάνεται» ο φυσικός πόρος της παραγωγής ενέργειας.

Τα υδροηλεκτρικά έργα θα επιφέρουν σε σύντομο χρονικό διάστημα και την απόσβεση των δαπανών κατασκευής των τεχνικών έργων που ήδη έγιναν.

Με τα έργα αυτά οι επόμενες γενιές θα διαθέτουν ένα πλήρες σύστημα κατάλληλων υποδομών πολλαπλού σκοπού, συμπεριλαμβανομένου για το μέλλον του σκοπού της άρδευσης στο θεσσαλικό κάμπο, με την εκτέλεση των έργων μεταφοράς και διανομής του νερού άρδευσης.

Μάρτιος 2019

Για την Επιτροπή Πρωτοβουλίας :

Αναγνωστόπουλος Βασίλης, πρ. Νομάρχης Καρδίτσας

Αρχοντής Δημήτρης, πρ. Δήμαρχος Καρδίτσας

Γέμτος Φάνης, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Γκούμας Κώστας, πρ. Πρόεδρος ΓΕΩΤΕ/Κεντρικής Ελλάδας

Ζυγογιάννης Γιώργος, πρ. Πρόεδρος ΕΘΕΜ

Λάμπας Χρήστος, πρ. Δήμαρχος Τρικκαίων

Μπαρμπούτης Τάσος, ΔΣ ΕΘΕΜ, πρ. Γραμματέας ΤΕΕ/Κ-Δ Θεσσαλίας

Πατραμάνης Στέφανος, πρ. Νομάρχης Τρικάλων

Σκοτινιώτης Πάνος, πρ. Νομάρχης Μαγνησίας και πρ. Δήμαρχος Βόλου